

# AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN  
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING  
DAILY NEWSPAPER

NO. 25

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY MORNING, JANUARY 30TH, 1932

LETO XXXIV—VOL. XXXIV

## Predsednik Hoover odločno proti podpori za brezposelne

Washington, 28. januarja. American Federation of Labor se je danes oglašila potom svojega predsednika William Greena in zahtevala, da kongres čimprej reši predlog, da se določi podpora za ameriške brezposelne.

V senatni zbornici se nahaja že dva tedna predlog senatorjev La Follette in Costigan, in določa svoto \$375,000,000 iz zvezne blagajne za prvo pomoč brezposelnim. William Green je povedal senatorjem, da je število brezposelnih v Zedinjenih državah zadnje čase narastlo na 8,300,000.

Senator La Follette je obljubil predsedniku American Federation of Labor, da bo njegov predlog glede direktne podpore brezposelnim iz zvezne blagajne prišel gotovo najkasneje na vrsto v ponedeljek. Predlog je bil stavljen potem, ko so zastopniki dohodnih družb iz večjih ameriških mest pred senatom pričali, da so privatni viri za podporo brezposelnim skoro izčrpani.

Med senatorji se je vršilo privatno poskusno glasovanje, ki naj pokaže, če bodo glasovali za predlog, da se dovoli \$375,000,000 direktne podpore brezposelnim iz zvezne blagajne. Videti je, da bo predlog z veliko večino sprejet, kakor hitro so rešene gotove formalnosti.

Vendar je precej republikanskih senatorjev v zbornici, ki so izjavili, da se bodo borili do skrajnosti proti sprejetju predloga. Predsednik Hoover je dal geslo, da se ne sme dati niti centa iz zvezne blagajne za podporo brezposelnim, in da mora ta podpora priti iz privatnih virov.

Kaj bo poslanska zbornica naredila glede tega predloga je še negotovo. Demokrati imajo malo večino v poslanski zbornici, in če bi edini nastopili, bi spravili predlog skozi, ker bi jih podpiralo tudi nekaj progresivnih republikancev. Toda samo mala večina glede predloga ne zadoštuje, ker je gotovo, da kakor hitro pride sprejeti predlog do predsednika, bo Hoover predlog vetiral.

Načelnik demokratov v poslanski zbornici in predsednik zbornice, Garner, še ni povedal kaj bodo demokrati naredili. Principialno je rekel, da so demokrati za podporo, toda na vrsti je v zbornici toliko nujnih predlogov, da bi rajše videl, da bi prišel predlog za podporo pozneje v sezoni na vrsto.

Na niti v senatu ne bodo senatorji mogli dobiti dvetretinske večine za predlog. Dočim so demokratiški senatorji in pet republikanskih, ki so pogresivnega mišljenja, pripravljeni glasovati za podporo, pa je gotovo, da bo predsednik Hoover predlog takoj vetiral, kakor hitro pride do njega.

V tem slučaju mora biti vrnjen predlog obema zbornicama, ki morata o predlogu še enkrat glasovati, in je predsednikov veto uničen le, ako dobi predlog pri drugem glasovanju dvetretinsko večino, kar se pa ne bo zgodilo. In to je vzrok, da se o predlogu za podporo brezposelnim odlašata toliko časa, ker mislijo zagovorniki predloga, da bodo dobili medtem več pristašev na svojo stran, in končno mogoče celo dvetretinsko večino, ki bi bila dovolj velika, da poseka predsednikov veto. Ako bo predlog sprejet, bi Cleveland

## Zanimiva razprava v Parizu, ker je mož prodal ljubezen svoje žene

Paris, 29. januarja. Pred pariškim kazenskim sodiščem se je zagovarjal te dni neki Ernest Maure, ki je bil obtožen, da je hotel prodati svojo ženo njemu ljubimcu za svoto 5,000 frankov. Maure je precej poznana osebnost v pariškem modernem svetu. Prvotno je zgledalo, kot da bi on živel od dohodkov raznih stav, pozneje se je pa izkazalo, da ga je vzdrževala njegova žena, kar ni bilo prej poznano niti policiji, ki ima sicer povsod svoj nos. Med oboževalci njegove žene se je nahajal tudi neki mlad uradnik z imenom Deturmeyer, ki je vsak teden prihajal k svoji prijateljici, misleč, da ni poročena. Tem bolj pa je bil mladi mož iznenaden, ko ga je nekega dne ustavil pred pisarno neki mož, ki se mu je predstavil kot soproj njegove prijateljice, ter mu brezobzirno povedal, da je silno užaljen radi nezvestobe svoje žene, toda da je pripravljen ženo mu odstopiti za 5000 frankov. Maure je še pripomnil, da potrebuje ta denar za ločitev zakona, potem bi pa delal Deturmeyer z ženo, kar bi hotel. Ako pa mladi uradnik ne pristoji na to, bo razodel vso zadevo šefu njegove pisarne, ki je bil zelo moralen. Deturmeyer je vzel ponudbo in odredil šestanek drugi dan v neki kavarni, kjer bo izročil denar. Toda ko je Maure prišel v kavarno, ga je dal Deturmeyer zapreti. Sodnik je včeraj obsodil lahkomišelnega soproga, ki je hotel prodati ženo za 5,000 frankov, na štiri mesece zapora, dočim je ženo Klementino oprostil vsake krivde.

## Redka proslava

Župljani hrvatske župnije sv. Nikola, grkokatoliške izpovedi, bodo v kratkem proslavili 50 letnico ali zlati jubilej svojega častitljivega župnika, č. g. Maksa Relića. Rev. Relić je prvi in edini hrvatski duhovnik v Ameriki, ki je doživel 50 letnico mašništva. Ni čuda, da se vsi clevelandski Hrvati, pa tudi mnoge Slovencev, ki poznajo vrliga narodnega župnika, pripravljajo na ogromno proslavo. Poklicani so vsi hrvatski duhovniki vse Amerike na proslavo, kakor tudi slovenski in ruski grkokatoliški. Na isto proslavo pride tudi škof grkokatoliški, Rt. Rev. Basilijs Takač, kakor tudi katoliški škof Rt. Rev. Joseph Schrembs. Za dan proslave je določen Washingtonov rojstni dan, 22. februarja, v ponedeljek. Isti dan bo svečana sv. maša v cerkvi sv. Nikole, pozneje pa se vrši slavnostni banket v obeh Grdinovih dvoranih. Za nadaljnje podrobnosti se oni, ki se zanimajo, lahko obrnejo na tajnika odbora Mr. P. Popp, 2704 St. Clair Ave.

## Strugglers ples

V petkovni številki "Ameriške Domovine," na angleški strani, je bilo omenjeno, da stane vstopnina na ples, ki ga priredi društvo "Strugglers," v sredo, 3. februarja, v S. Del. Domu, 50 centov. V resnici je pa vstopnina samo 35 centov, kar naj se blagovoljno upošteva!

dobil devet milijonov dolarjev iz zvezne blagajne, a mesto Chicago 18 milijonov. S tem bi bilo pomagano preko zime vsem brezposelnim, ki so podpore potrebni.

## Japonci kljubujejo vsemu svetu!



## Šangaj v plamenih. Japonci so pognani nazaj od Kitajcev. Rusija protestira v Mandžuriji.

Šangaj, 30. januarja, ob 12:30

popoldne. Angleške, francoske, ameriške in japonske čete v Šangaju so pripravljene braniti tujejezsko lastnino in življenja napram napadom razjarjenih Kitajcev. Dva angleška vojaka sta bila danes ranjena po kitajskih skritih streljih. Kar naenkrat so začeli padati danes strelji v mednarodno naselbino. Japonci so poslali Kitajcem ultimatum, da če se Kitajci ne umaknejo iz železniške postaje, da nastopijo vsi japonski zrakoplovi, ki bodo z bombami uničili kitajске bataljone. Do popoldne danes se poroča, da je bilo do 1,000 Kitajcev in Japoncev ubitih, in več tisoč ranjenih. En tisoč angleških vojakov je danes dospelo sem, tako da znaša angleška posadka 2,500 mož.

## Družinski dogodek

Muhasta, pa tudi radodarna štorikla se je oglašila pri Mrs. Nick Gračanin ravno ob času, ko je prišla Mrs. Gračanin iz Bay Village, Ohio, na obisk k prijateljicam v Cleveland. V spomin je pustila brhko hčerko. Mati in princezninja sta zdravi. V družini Gračanin je že 10 otrok. Mrs. Gračanin je ena prvih članic postdružnice št. 10 S.Z.Z. Ima šest hčerk. Še dve, pa jih bo za eno podružnico. Prijateljice, ki bi rade pokramljale z Mrs. Gračanin, jo lahko obiščejo pri družini Glavan na 14112 Thames Ave. Bo prav vesela!

## "Poparji" pridejo

Letna konvencija izdelovalcev mehke pijače v Ameriki se bo letos vršila novembra meseca v Clevelandu. Prišlo bo 5,000 delegatov.

## Avto rastava

Danes bo otvorjena velika avtomobilska razstava v Clevelandu. 24 različnih narodnostnih skupin nastopi pri razstavi. In sicer v soboto: Rusi, Ukrajinci in Kitajci. V nedeljo Židi, Slovenci in Italijani. Nastop Slovencev je ob 9:15. V ponedeljek: Irci, Čehi in Sirci. V torek: Rusini, Poljaki in Švicarji. V sredo: Nizozemci, Litvinci in Ogrji. V četrtek: Škoti, Nemci in Slovaki. V petek: Romunci, Hrvati in Tirolci. Hrvati nastopijo ob 9:15. V soboto: Srbi, Angleži in Švedi. Nastopilo bo več kot 1,100 pevcev in pevok ob posameznih narodnostnih skupin. Vsaka skupina dobi posebno darilo za nastop.

\* 8,300,000 brezposelnih se nahaja danes v Ameriki.

Šangaj, 30. januarja. Sem so dospeli najboljše kitajske čete bivšega predsednika Kajšeka, in pred silnim napadom Kitajcev so se morali Japonci umakniti, dokler ne dobijo ojačenja. Ves kitajski del mesta je v plamenih. Kitajski poveljniki so izjavili, da bodo zapovedali streljati na tujejezski oddelki mesta, ako Angleži in Amerikanci ne pregovorijo Japonce, da se umaknejo.

Iz Manile se poroča, da je osem nadaljnjih ameriških torpednih rušilcev dobilo povelje, da odplove za onimi štirimi, ki so odpluli včeraj v kitajске vode. Predsednik Hoover je imel včeraj s svojim kabinetom izvanredno sejo, pri kateri se je obravnavalo o krizi na Kitajskem. Hoover je izjavil, da sta ameriška in angleška vlada protestirala pri Japoncih glede zasedbe mednarodne naselbine v Šangaju.

Angleška vlada je nadalje vprašala Japonsko, kaj pravzaprav namerava v Šangaju. Ob enem je bila objavljena francoska in laška vlada, da stavijo isto vprašanje pri japonski vladi. Iz Moskve se poroča, da je Rusija preprečila načrt Japoncev, da bi slednji prepeljali vojaške čete preko Kitajske vzhodne železnice v Harbin. Železnica je skupna lastnina Kitajcev in Rusov. Rusija je povedala Japonski, da morajo Kitajci najprvo dovoliti, da se smejo prevažati vojaške čete. Kitajski načelnik železniških straž v Harbinu je naprosil Ruse za vojaško pomoč napram Japoncem. Položaj na celi fronti je skrajno napet.

## Mlekarji v boju

Pred Common Pleas sodnikom v Clevelandu se vrši te dni boj, ki so ga naperili manjši mlekarji proti trustu za mleko. Trust hoče diktirati cene mleku, toda manjši mlekarji se ne podajo. Trust je hotel uničiti manjše mlekarje s tem, da je dal naznaiti, da ne bo več računal depozita za mlekarске steklenice. Take steklenice veljajo mlekarje 4 cente ena, in ker morajo manjši mlekarji računati za steklenice, ako nečje zgubiti businessa, je mislil trust, da bo s tem neodvisne mlekarje uničil. Sodnijska obravnava bo razčistila položaj.

## Radio koncert

Opozarjamo na hrvatski radio koncert, jutri, od 4. do 5. ure popoldne potom radio postaje WJAY v Clevelandu.

## Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

Charles Pogorelec v Chicagi je bil zadnje dni na zborovanju nominiran kot kandidat socialistične stranke za zveznega senatorja v Illinoisu.

V Cicero, Illinois, blizu Chicago, se je nastanil na 4830 W. 22nd St. dr. R. Zaletel, doma iz Ljubljane. Prišel je v Ameriko po vojni, in je prej delal v Parizu, Kanadi in Kubi. Služil je tudi v Philadelphiji v bolnišnici za kožne bolezni in raka, in je napisal tudi že precej dobrih študij o raznih kožnih boleznih.

V Arma, Kansas, je umrla Amalija Ameršek, stara 59 let, doma iz Zagorja ob Savi. V Ameriki se je nahajala 36 let, in 23 let je stanovala v Kansasu. Zapušča moža in hčer.

V Frontenac, Kans., je umrl 26 letni rojak Tone Kreus. Čistil je obleko z gasolinom, ki se mu je vnel in dobil je težke opekline, katerim je podlegel v bolnišnici. Zapušča starše, in več bratov in sester.

Dne 15. januarja so našli v Verona, Penna., Geo. Jakovca, člana SNPJ., ustreljenega. Pokojni je bil trgovec in dobro poznan v bližini. Da je bil umor ali samomor, je še uganjka.

V Pittsburghu Pa. je umrl rojak John Kerin, doma iz Leskoveca pri Krškem. Tu zapušča sestro in svaka, v starem kraju pa ženo.

Prvo slovensko podporno društvo v Ameriki je brez dvoma društvo sv. Jožefa št. 1 S. H. Zveze v Calumet, Mich., ki bo letos slavilo zlati jubilej svojega obstanika. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1882, in je bilo dvajset let samostojno.

Letno zborovanje Slovenske Narodne Podporne Jednote, kar se tiče glavnega odbora, se prične dne 4. februarja v jednotni dvorani na Lawndale Ave. v Chicagi.

Do 4. februarja je zadnji čas, da se vloži zahteve za terjatve pri Frank Sakser State Bank v New Yorku.

## Železniške plače

Chicago, 29. januarja. Voditelji železniških delavskih unijs naznanjajo, da je prišlo do sporazuma z lastniki železnic glede znižanja plač za 10 procentov. Znižanje plač ostane v veljavi za eno leto. Po preteku enega leta se upeljejo zopet stare plače, ne da bi se tekom prihodnjih 12 mesecev skušalo znižati plače. 2,000,000 železniških uslužbencev je pri tem prizadetih.

## Čist kot jagne

Julius Finkle, brat republikanskega councilmana Hermana Finkle, je čist kot novorojenec, ko ga zdravnik okoplje v vodi. Dokazalo se mu je sicer, da je vlek 200 procentov profita od stav in dirk, toda to v očeh republikanske vlade ni greh. Finkle je tudi nadzornik cest in vleče polno plačo, dasi dela le polovično delo. To je le en slučaj sedanjih republikanske uprave v mestu!

## Sedaj za Millerja

John J. Elder, ki je vodil volilno kampanjo za dr. Walza, se je izjavil, da bo deloval za izvolitev Millerja prihodnjim županom. Walzovi glasovi bodo šli 95 procentno za Millerja.

## Trije milijoni

Davčni urad v Clevelandu je tekom petih dni nabral \$3,000,000 v davkih.

## Zedinjene države so previdne. Vlada čaka, kaj porečejo v Londonu

Washington, 29. januarja. Očividno je, da ameriška vlada neče sama nastopiti v najnovejši krizi na Daljnem vzhodu, da je položaj tam skrajno napet, in so prizadeti ogromni ameriški interesi. Predsednik Hoover čaka, do kakšnega koraka se bo odločila Anglija, predno ameriška vlada nastopi definitivno v tej krizi. Na noben način ne bo ameriška vlada nastopila na svojo pest v kitajsko-japonski krizi. Medtem je pa državni oddelek ameriške vlade seveda pripravljen na vse. Kakih 14 ameriških vojnih ladij se že nahaja v kitajskih vodah, in nadaljno brodovje je pripravljeno. Tekom treh dni izkrcata ameriška mornarica na kitajski zemlji lahko do 40,000 mož. Medtem so se pa že začeli pojavljati glasovi za vojno in proti vojni. Senator Dill je včeraj glasno povdarjal, da Amerika ne sme izvažati nobenega orožja niti za Kitajce, niti za Japonce. Kongresman Linthicum, ki je načelnik oddelka za tujejezске zadeve, je javno obtožil Japonsko, da je prelomila slovesne pogodbe in da ne nastopa pošteno napram Ameriki. Toda Amerika bi nastopila resneje proti Japonski le, ako bi slednja proglasila blokado mesta Šangaj. Tedaj so prizadeti ameriški interesi, dočim jih sedaj Japonska še spoštuje. Liga Narodov je sprejela resolucijo, da ne bo priznala nobenih pogodb, katere bi nastale kot posledica japonskega vpada v Kitajsko.

## Osleparjeni kalin

Neki možki je prišel včeraj na dom Joseph Tvrđzika, 2188 W. 5th St., in je rekel: "Da, vi ste oni pošteni, katerega so nam priporočili. Naša želja je, da razdelite v našem imenu \$25,000 med brezposelne v Clevelandu." Tvrđziku se je razširilo srce in ves ponosen je bil. Neznane pa nadaljuje: "Prišel je nam bom človeka, ki je podjedoval po stricu v Californiji \$25,000. To boste razdelili med siromake. Seveda, vam bomo plačali za trud." Kalin Tvrđzik je šel na led. Na vogalu Detroit Ave. in 25. ceste se je srečal z drugim sleparjem, ki pravi: "Da, znano nam je, da ste pošteni. Toda vseeno morate položiti \$5000.00 varščine." Veselo je šel Tvrđzik v banko in dvignil \$2500, potem pa vzel iz druge banke še \$2500.00. Denar je izročil gimpel sleparjem. In dobil je paket, v katerem je bilo \$25,000. Doma odpre paket. V njem so bili trije dolarski bankovci in sveženj časopisja. Založno je Kalin Tvrđzik korakal na policijsko postajo! Da, vsako minuto se rodi nov bedak!

## Avto razstava

Tiketi za avto razstavo, pri kateri nastopijo v nedeljo tudi slovenski pevci od "Zarje" se dobijo v trgovini Mrs. Kushlan v S. N. Domu. Vstopnina je samo 50 centov.

## Otvoritev trgovine

Dobro poznani rojak v Clevelandu, Mr. Joseph Smrekar, odpre lično slovensko trgovino z mesom in grocerijo na 17201 Grovewood Ave. Rojaku želimo mnogo uspeha v novem podjetju.

© Mestni uslužbenci cestne železnice v Seattle, Wash., bodo zaštrajkali.



1—35—

LIAM O'FLAHERTY

## NOČ PO IZDAJI

Roman

Toda to je točka, ki jo le moram sedaj razložiti. V odkriti vojni ni nevarnosti. Samo smrt je, in smrt ni nevarna. To so dokazali Rusi. Ne pred kratkim, temveč za časa Bjelinskega. To se pravi seveda, dokazali so z ozirom na svoje potrebe. Toda po mojih preudarkih in odkritjih nas spravi smrt nazaj v veliko zavest veselstva, ki je večna. Zategadelj smrt prav za prav ni smrt, temveč druga stopnja rojstva. Ne, to je čisto krivo. Vidim, kam bi me to pripel. Niti rojstva ni, niti smrti. Toda... Vse to ne šteje. Zagra-biti moramo manjše vprašanje. Očividno je, to manjše vprašanje. In to je boljše. Tako vidimo, da smrt ni nevarnost. Pač pa je nevarnost poraz. Poraz s strani tvojih sovražnikov. Ne poraz s strani tvojih prijateljev. Pa seveda, prijatelj ni. Prijatelj je smešna beseda. Ne pomeni prav nič več. In tako pomeni poraz v pravem smislu besede — poraz s strani tvojih sovražnikov. To je soznačno. No, mene ne straši poraz. Zategadelj... Nenadoma si je v krogu zamahnil z roko nad glavo, nato pa razjarjeno pokazal proti steni na svoji levi. "Takole čakati, to je hudo," je divje zakričal. "Imel sem večkrat opravka s puško. Bil sem obstreljen. V životu imam dve luknji. To ni nič. Saj ne veš, kaj se prav za prav godi, ker se poživliš. Toda čakati je nekaj drugega. Poveljstvo imaš. To je nekaj drugega. Možgane, misel, odprto oko, ki prodira v neznano. Toda... Nenadoma je prenehal in slišati je bilo kako se je v grlu hihotal.

"Jezus, Marija in Jožef, pomagajte," je začela Mary naglo mrmrati sama zase. Zaprla je oči ter skušala misliti na nebesa. Duh ji je postal nenadoma prazen, brez vsakršnega znanja in čustva. V vsakem vlaknu svojega srca je čutila rezan mraz. Ko je zopet in zopet z ustnicami premrmrala molitev, ji je preletelo možgane smešno klavženje iz cingljajoče pesmi o dudaku Timu iz Galwaya.

Sedel je poleg nje na klop, se sklonil proti nji in jo hladno poljubil na čelo. Hladne ustnice so mu ostale tri sekunde na njenem čelu. Malo je vzdihnil ter zopet vstal. Moral se je gibati. Moral je govoriti. Možganov ni mogel ustaviti, da mu ne bi na vso bržino mislili, in edina pot, da bi si olajšal pritisk, je bilo glasno govarjenje besed, mu je odvrčalo in odvajalo del možganskih sil. Bolj in bolj hitro, bolj in bolj divje je moral govoriti, da je držal korak s strahotno naglico svojih razbeljenih možgan.

"Kje je zdaj?" je zašepetal z nekakim kvočenjem v grlu, ki je bilo podobno smehu. "Kje je zdaj? Zakaj ne moremo videti z duhom v nedogledpe dalje? Kako strašno top sem navsezadnje kljub svoji filozofiji. Mogoče je prav ta hip na policijski stražnici, in velik, zavaljen seržant piše njegove navedbe." Zdrnil se je ter se ugriznil v ustnico. "Mili Bog, Mary! Če bi ti vedela, kaj vse lahko navede. Ha, ha! On in Francis sta edina dva moža v organizaciji, ki bi mogla kaj imena vrednega povedati. In Francis je mrtev."

Prenehal je. Mary je stisnila zobe, si pregnala cingljajoči pripev iz glave ter začela novo molitev k Naši Ljubi Gospe Večne Pomoči.

"Vidiš, Gypo je bil tako poraben. Bile so reči, ki jih je zmo-gel on in nobeden drugi. Ne toliko s svojo brezmejno močjo, kolikor po svojih čisto posebnih duševnih svojstvih. Lahko je dobiti takega korenjaka, težko pa je najti miselnost, kakršna je njegova. Dyomim, da bi bila kje

še kakšna taka. On je bil neprecenljiv. Proklet bodi. To ti je nadčloveški nestvor. Zakaj sem rekel prej, da je bil? Saj je še. Je še. To je najhuje pri tem. Želel bi, da bi bil... —

Milijon funtov za njegove podatke. Moj Bog! Nikoli si ne bi bil misli, da se bo Gypo vrgel na ovadustvo. To je moral biti nespোরазum. Jaz se nisem mogel o njem motiti. Kak nespোরазum. Gotovo. On ni te baže mož. Gotovo da ne. Prišežem, da ni. Kako bi mogel biti? On me uboga prav tako, prav tako kakor igla magnet. Kako je torej mogel ovaditi? In še lastnega prijatelja! To je tista neverjetna reč pri tem. Studiral sem ga osem let, in nikdar ni pokazal nobenega znamenja osebne podjetnosti. Niti enkrat ne. Ne bi ga bil smel zavreči za šest mesecev. Pa seveda sem moral vzdržati spoštovanje do pravil organizacije. Mili Bog!" je vzkliknil patetično, pogledal pod strop in skoraj v obupu vil roke, "jaz sem sam in nimam nikogar, da bi mi pomagal. Mary, nikogar ni, da bi mi svetoval. Zakaj me ni nihče svaril, naj ne izženem Gypa iz organizacije? Kaj?"

Prenehal je. Ona mu ni odgovorila. Zdrnila se je in ga ni pogledala. Težko ji je bilo moliti. Bila je tako trudna. In strašno je bilo ne moliti. Sicer bi ga bila morala poslušati.

Nato se je nagloma pogrnala pokoncu s srepimi očmi in široko odprtimi usti. Gallagherju se je utrgal čuden zvok. Nato je sključen stekel h klopi. Vrgel se je na klop ter oklenil Mary kolena. Z divjimi, uprtimi očmi je gledal v neko točko na steni. Babiljal je s suhim, izžganim glasom.

"Tam je, Mary. Vidim ga. Vidim seržanta, kako piše. Pišanje mu dajejo. Ali ga vidiš, Mary, s klobučkom, ki mu čepi na tilniku, kako narekuje svoje navedbe? Ali ga slišiš, kako jim pravi moje ime? Ali ga slišiš?"

Z obema rokama je potegnila njegovo glavo k sebi, da bi ji gledal v obraz, skušala mu je odvrti srepoče oči od stene, toda upiral se ji je. Oči so mu divje strmele v neko točko na steni. Zvijal se je.

Nato je nenadoma vzdihnil, se okrenil proti nji in se nasmehnil. Bil je naraven, zdrav nasmeh. Oči so mu dobrovoljno plesale, ko se je smehljaj. Groza ga je minila ter se umeknila hipni veselosti. Čutil se je razigranega kakor vinjena ženska. Nenadoma je objel Mary ter jo poljubil. Igrivo jo je ščegetal s prsti po tilniku ter se ves čas smejal.

Ona po se mu je hrope zvižala. Izpuštil jo je, se nehal smejati ter jo presenečen pogledal. "Ali sem te prestrašil, Mary?" je vrgel kar tako. "Saj ni nič, taka potrlost me večkrat obide. Nič se ne plaši, ali si mislila, da blaznim?" je pristavil s kratkim smehom.

"O, saj zdaj si čisto dober, Dan. Ha, ha!"

Poskusila se je smejati, da bi se osrčila, pa se ji je slabo obneslo.

"Seveda sem, Mary. Zdrav kot riba v vodi. Vse bo dobro. Seveda bo. Nič se ne plaši."

Nastal je dolg molk. Sedela sta tesno skupaj in zrla v tla. "Povej mi, Dan," je zašepetala Mary v zadregi, "ali si takrat kaj videl? Ko si gledal v steno? Ali si kaj videl? Povej mi, hitro. Tukaj je tako plašno. Zdi se mi, da je polno hudičev."

"Prekletost," je hlastnil Gallagher. "Zakaj vlačiš spet te reči na dan, ko jih želim pozabiti? Hudiči! Hu! Hudiči!"

Skočil je na noge in stopil dva koraka naprej, si iztegnil s po-

sebnim naporom roke nad glavo kakor človek s ščemečim revmatizmom v lopaticah. Nato se je stresel in drdral z osupljivo naglico s čisto mirnim, vedrim in prijaznim glasom.

"Saj imaš prav navsezadnje," je dejal, "ako me to vprašaš. Moral bi ti bil takoj pojasniti," je zazdehal, "kaj sem mislil s tem, da ga vidim. Seveda sem govoril v prisposobi. Takih stvari kot hudiči sploh ni. Vsaj nadnaravnih stvorov ne, kakršne si ustvarja običajno praznoverje. Edini hudiči, ki se jih je bati, so človeški hudiči. Poznam jih brez števila. Vsi so precej resnični. Samo da nosijo ovčje kožuhe. Spodobni, postavoverni možaki. Še malo ur, pa jih bom zopet videl, ako dospe Gypo s svojo zgodbo na policijsko stražnico. Počasi bodo izmotali iz ust svojo sodbo nad menoj. Ha! Čedni fantje. Jaz pa tukaj nič ne storim, ko oni..."

Zopet je naglo hodil gori in doli, z rokami sklenjenimi na hrbtu, metal ramena in stiskal zobe.

"Jaz sem sam," je nadaljeval. "Sam. Jaz stojim sam. Vse druge od izvrševalnega odseka izlahka pokupijo. Ti bodo samo veseli, da unesejo glave po vsaki ceni, ako pride do boja. Če najdejo dovolj dejstev zoper mene, da dokažejo nekatere stvari, lahko udarijo brez kazni po meni. Moje lastne vrste bi bile prve, ki bi me kamenale do smrti. Njihovo prekleto praznoverstvo je vedno na poti našim pravam nazorom. V dobro znanem glavnem stanu besedičijo o romantičizmu in levičarstvu in vsake vrste zaletelostih. Kaj neki vedo o posebnem tipu svinjske miselnosti, ki sestavlja dušo irskega kmeta."

"Kako si predrzneš?" je zavpila Mary ogorčeno.

Pogledal jo je. Oči so se ji bliskale. Sedela je pokonci na klopi. Nikdar še ni videl ženske tako divje in oblastne. Lahno se je nasmehnil.

"Oprosti, ako žalim tvoja čustva," je rekel porogljivo. "Toda jaz sem preko tega. Pha! Vse deželo imam v tenki mreži in sem v skladu z zakonom, dokler ne najdejo česa določnega, po čemer bi mogli planiti. Vsem skupaj vam lahko osle kažem." Postal je divji in nadut. "Ti in tvoje patriotske ideje! Motil sem se o tebi. Ne potrebujem te. Nikoli te nisem potreboval. Ali slišiš? Vsemu svetu kažem osle. Naj stori ta zavaljena svinja kar hoče. Še pred svitom mu bom kri puščal. Le pomni moje besede. Nikoli ne pride do policijske stražnice. Moja usoda je zoper njega. In—"

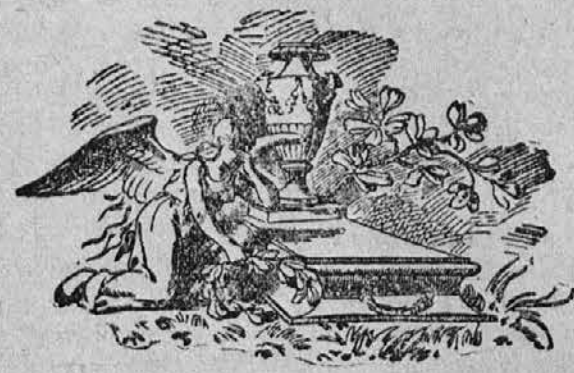
Prav tu se je razlegel stražnikov poziv. Gallagher je pri tej priči okamenel in prisluhnil. Nato je potegnil pištolo in nekaj mrmraje odhitel v vežo. Dva moža sta tekla po stopnicah. Prvi je strumno stopil k Gallagherju ter udaril s petami. Bil je majhen, droban mož s sokoljimi očmi in dolgim, špičastim, krivim nosom. Nosil je ohlapen dežni plašč in kapo z rešetastim vzorcem. Bil je Billy Burton, zavarovalni agent, kapetan v revolucionarni organizaciji. Gallagher mu je živahno segel v roko.

"Veseli me, da so te našli doma, Billy," je dejal. "Ti si mož, ki ga potrebujem."

Vedel je Burtona v stražnico ter mu nagloma raztolmačil položaj. Nato mu je razlagal neki načrt. Razlagal mu ga je hladno in podrobno, kakor da se je že nekaj tednov z njim ukvarjal.

Burton je poslušal, mežikal z drobnimi očmi, vohljaj, si grizel nohte ter se igral v naprsnem žepu s kopitom svoje avtomatske pištole. Na drugem koncu je sedel na klopi Flynn z rdečo svilno ruto okrog razbite čeljusti. Sedel je negibno, tajinstveno zaglobljen vase. Po vsej priliki se ni zavedal svoje okolice, ker mu je duh tičal v bogve kakšnem neskončnem problemu.

(Dalje prihodnjič)



## NAZNANILO IN ZAHVALA

Potrtega srca v globoki žalosti naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je po kratki in trpljenapolni bolezn, v starosti 49. let v Bogu za vedno zaspala naša ljubljena žena, mama, sestra, teta in stara mama

## FRANCES VESEL

rojena, Jernejčič v Zagradcu pri Žužemberku. Zapušča poleg žalujočega soproga in šestih otrok tukaj sestro, poročeno Kočvar in v starem kraju pa brata. Previdena z svetimi zakramenti je umrla, dne 2. januarja ob 6. uri zvečer, ter bila položena po cerkvenem obredu, dne 5. januarja ob 9. uri dopoldne na Kalvarijo pokopališče k večnemu počitku.

Ob bridki izgubi nepozabne žene in dobre mamice si štejemo v dolžnost, da se iskreno zahvalimo za obilno poklonjeno cvetje na mrtvaški oder rajne. Krasni venci, izročeni rajni v zadnji poždrav, so nam bili v veliko tolažbo in znak dokaza prijateljskega sočutja. Tem potom izrekamo našo zahvalo sledečim ustanovam, društvom, družinam in posameznikom: North American Trust Co., Klubu Slovenskih Groceristov in mesarjev, Društvu "Carniola Hive št. 493, L. O. T. M." društvu "Složne Sestre št. 120 S. S. P. Z." podružnica "Slovenske ženske Zveze št. 14," klub "Ljubljana," Progresivni klub, La Salle Theatre, Cass Drug Store, Beach Brothers Bakery, Mr. in Mrs. V. Penosa Jr., Mr. in Mrs. J. Pajk Jr., Mr. in Mrs. Kočvar, Mr. in Mrs. J. Fakul, Mr. in Mrs. Baeder, Mr. in Mrs. L. Kostanjšek, Mr. in Mrs. Max Leonardi, Mr. in Mrs. August Svetek, Mr. in Mrs. R. Čebren, Mr. in Mrs. Mike Telich, Mr. in Mrs. A. Hren, Mr. in Mrs. J. Mramor, Mr. in Mrs. E. Vodnik, Mr. in Mrs. F. Mramor, Mr. in Mrs. Stone, Mr. in Mrs. J. Jadrich, Mr. in Mrs. A. Lapuh, Mr. in Mrs. F. Serceļ, Mr. in Mrs. Strojina, Mr. in Mrs. A. Koren, Mr. in Mrs. Picman, Mr. in Mrs. Marinčič, Mr. in Mrs. Arko, Mr. in Mrs. F. Jernejčič, Mr. in Mrs. Ben Johnson, Mr. in Mrs. Fr. Černe. Sledeče družine: Podbarsec, Penosa, Petek, Jerman, Jelerčič, Maylin, Pajk, Merhar, Lunder, Srpan, A. Kaušek, Mary Pristov, F. Močilnikar, J. Breskvar, P. Usay, J. Šetina, L. Hoffert, L. Starman, J. Plevnik, J. Klun, M. Pikš, J. Kromar, M. Zugel. Posamezniki: Dr. J. W. Mally, Mrs. Mally, Haffner & Co., Mary Lazar, John Bukovnik, R. in L. Arko, Henry Walcher, Frances Saletel, Ed. in James Marinčič, Joseph Marino, Rose Arh, John Cvetič, Kati Oblak, Mollie in Sophie Posch, Karl Tieber, Sam Sheinbart. Društvo "Sv. Cirila in Metoda" št. 191 KSKJ, Theurer Norton Prov. in J. H. Miller.

Izraz naše iskrene zahvale naj prejmejo darovalci za svete maše, ki bodo darovane za pokojnico v raznih cerkvah. Obilni darovalci so nam dokazali, kako je bila rajna priljubljena in visoko cenjena. Njih darovi so nam v veliko zadoščenje in tolažbo po izgubi najdražjega bitja. Zahvalo naj prejmejo sledeče družine in posamezniki: J. Mestek, Feliks Surtz, družina Klaus, Josip Roitz, Anton Videnšek, Crist, Mandel, Antonia Bradac, Rose Lee, A. Barbič, Margareta Mestek, M. Vidmar, Jos. Mersek, Mary Molk, Thom. Pavlič, Chas. Vesel, R. Gregorich, Josip Kocjan, Toni Godec, Franc Modrijan, John Zallar, Frank Lah, Jos. Turk, Mike Hrvatina, Frank Marn, Frank Butala, Jože Milavec, Janez Drganc, Josip Kuhar, Mrs. Jeršan, Avgust Cervan, Anton Slopk, Ignacij Černe, Avgust Svetek, Josip Kastelic, Frank Rupert, A. Golich in Mrs. J. Svetek.

Našo najlepšo zahvalo naj prejmejo za opravljene cerkvene pogrebne obrede v cerkvi Sv. Kristine Rev. Bombach, Rev. Slaje in Rev. Ponikvar. Na temu mestu se tudi lepo zahvaljujemo pogrebniemu zavodu August F. Svetku za lepo urejen pogreb.

Iskrena hvala pevskega društva "Lira" za ginljivo zapeto žalostinko pred večerom pogreba rajne. V toplih besedah se najlepše zahvaljujemo za zapeto poslovilno žalostinko v hiši žalosti ob dvigu rakve s pokojnico na pctu k večnemu počitku, izbornemu kvartetu v osctah: Ivan Zorman, Rudolf Perdan, Primož Kogoj in Martin Rakar. Krasno in v srce globoko segajoče petje nam je bilo izraz rojakoljubnega sočutja.

Dolžnost nas veže se tudi najlepše zahvaliti Mrs. Zugelj in Mrs. Ivanki Travnikar za izdatno brezplačno pomoč v času bolezn in smrti v tužni hiši nepozabne rajne.

Sprejmejo naj našo iskreno zahvalo vsi, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago in vsi tisti, ki so nas tolažili ali nam storili kakšno dobroto ob času žalosti v hiši. Hvala vsem, ki so prišli rajno kropiti in tistim, ki so jo spremili k večnemu počitku v cerkev in na pokopališče. Končno, hvala vsem za vse, kar so nam dobrega storili v nikdar pozabljenih dnevih.

Draga mi, nepozabna žena, dobra, in skrbna mati, preselila si se za vedno od nas, Tvoja močno ljubeče družine ob času, ko bi lahko v miru uživala sadove svojega dela in trpljenja, ter nas zapustila same v globoki žalosti brez tolažbe. Tvoj grob, kup zemlje, nam je ostal edini prostor, kjer najdejo naše solze zadoščenje v utehi. Snivaj, draga mi žena in naša mama, spanje večnega v tuji zemlji in njena odeja naj Ti bo lahka do svidenja nad zvezdami.

Žalujoči ostali:

FRANK VESEL, soprog,  
MIHAELA, poročena PENOSA,  
FRANCES, poročena PAJK,  
DOROTHY, KAROLINA, hčere,  
FRANK in EDWARD, sinova.  
MIHAELA in DELORIS, sinahe.

Cleveland, O., 28. januarja, 1932.